

Súd: Okresný súd Námestovo  
Spisová značka: 4P/70/2022  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5822201616  
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2023  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vanda Mikulášová  
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2023:5822201616.4

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudkyňou Mgr. Vandou Mikulášovou, vo veci starostlivosti o maloleté deti I.: B., nar. XX.XX.XXXX a S., nar. XX.XX.XXXX, maloleté deti bytom u matky, deti zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30 794 536, deti rodičov: matky - R. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., M. XXX/XX, a otca - D. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom P., X. XXXX/XX, zastúpený: JUDr. Barbora Grigľová, advokátka so sídlom v Námestove, Hviezdoslavova 15/9, v konaní o návrhu matky zvýšenie výživného, takto

### rozhodol:

I. Otec maloletých detí I.T. je p o v i n n ý platiť na výživu maloletej B., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 150,- eur mesačne a na výživu maloletého S., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 130,- eur mesačne, vždy do každého 15. dňa vopred k rukám matky maloletých detí počnúc od 01.09.2022.

II. Zameškané výživné na maloletú B., nar. XX.XX.XXXX, za obdobie od 01.09.2022 do 23.06.2023, vo výške 700,- eur a zameškané výživné na maloletého S., nar. XX.XX.XXXX, za obdobie od 01.09.2022 do 23.06.2023, vo výške 700,- eur je otec maloletých detí p o v i n n ý zaplatiť matke maloletých detí v lehote 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

III. Súd vo zvyšku návrh matky z a m i e t a .

IV. Tým sa m e n í rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10CoP/22/2018 zo dňa 23.08.2018 v časti o určení výživného.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

### o d ô v o d n e n i e :

1. Matka maloletých detí I. návrhom podaným súdu dňa 15.08.2022 žiadala, aby súd zmenil rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10CoP/22/2018 zo dňa 27.09.2018 v časti o určení vyživovacej povinnosti otca tak, že tento bude povinný platiť na výživu maloletej B. výživné vo výške 200,- eur a na výživu maloletého S. sumou vo výške 200,- eur mesačne, počnúc od 01.09.2022. Zároveň žiadala, aby súd uložil otcovi maloletej povinnosť doplatiť polovicu nákladov za zubný aparát pre maloletú B. do 14 pracovných dní od rozhodnutia súdu.

2. Návrh odôvodnila tým, že jej manželstvo s otcom maloletých detí bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Námestovo č.k. 4P/3/2015-7, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 08.09.2015. Týmto rozsudkom boli maloleté deti zverené do jej osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platiť na maloletú B. výživné vo výške 60,- eur mesačne a na maloletého S. výživné vo výške 50,- eur mesačne. Súd pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti vychádzal

3. z príjmu odporcu, ktorý u jeho vtedajšieho zamestnávateľa Q. I. P. predstavoval v čase rozhodovania súdu sumu 600,- eur mesačne. Následne bolo výživné upravené rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10CoP/22/2018 zo dňa 27.09.2018 a to na maloletú B. vo výške 80,- eur a na maloletého S. vo výške 60,- eur.

4. Uviedla, že maloletá B. od 01.09.2021 nastúpila na štúdium na N. C. Y. E. P., pričom sa podstatne zvýšili náklady na jej štúdium, keďže navštevuje jazykovú triedu - bilingválna španielska sekcia, kde bolo potrebné zakúpiť učebnice, slovníky a cvičebnice a v nepodstatnej miere aj notebook. Taktiež sa podstatne zvýšili z dôvodu jej fyzického rastu náklady na ošatenie a hygienické potreby. V škole platí stravné vo výške 36,- eur mesačne. Vo voľnom čase sa dcéra zúčastňuje tréningov Krav Magy v centre nadšencov tohto športu, kde mesačný lístok stojí 30,- eur. Od 14.08.2019 - 28.05.2022 mala dcéra fixný zubný strojček, ktorého cena činila sumu 1.905,86 eur, nehovoriac o nákladoch spojených s cestovaním do Noweho Targu, kde sa nachádza zubná klinika. Z tejto sumy jej poisťovňa preplatila približne 20%. Na pravidelné kontroly sa však naďalej chodí v 2-mesačných intervaloch, keďže na noc má dcéra stále strojček.

5. Maloletý syn S. navštevuje 8. ročník ZŠ P., čím sa tiež zvýšili náklady na jeho štúdium oproti 1. stupňu ZŠ. Taktiež sa podstatne zvýšili z dôvodu jeho fyzického rastu náklady na ošatenie a hygienické potreby. V škole platí stravné vo výške 36,- eur mesačne. Chlapec je športovo založený, kúpil sa mu bicykel v hodnote 530,- eur na splátky. Pravidelne navštevuje endokrinologickú ambulanciu v K. T.Í. a L.. Keďže sa blíži začiatok školského roka, budú opätovné výdavky na školské potreby, krúžky, poplatky za pracovné zošity, príspevky na ZRPS, poistenia.

6. Podľa jej vedomostí sa od posledného rozhodnutia o výživnom sa podstatne zmenil aj príjem otca maloletých k lepšiemu, začal podnikat' v gastronómii. Pravidelne chodí na zahraničné dovolenky, už niekoľkokrát si kúpil nové osobné auto, food truck. Čo sa stretávaní s deťmi týka, nemá o ne veľký záujem. Ukáže sa na pár minút do týždňa pred domom, kúpi im čipsy a tým sa jeho podiel na stravovaní končí. Nedodržiava termíny stretávaní s deťmi. Deti ho nenavštevujú ani v mieste jeho bydliska.

7. Z dôvodu, že od poslednej úpravy výživného došlo k zásadnej zmene pomerov na strane maloletých, ako aj na strane otca, navrhla, aby súd zvýšil výživovaciú povinnosť otca na 200,- eur mesačne na každé maloleté dieťa.

8. Súd nariadil vo veci pojednávanie, na ktorom sa oboznámil s listinnými dôkazmi a to s návrhom, s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10CoP/22/2018 zo dňa 23.08.2018, s rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 4P/3/2015-107 zo dňa 23.07.2015, s faktúrami a bločkami, výpismi z banky, s uznesením Okresného súdu Námestovo sp. zn. 4P/70/2022-49 zo dňa 31.08.2022, s ilustráciami v sociálnej poisťovni, s plnomocenstvom, s vyjadrením otca, so správou kolízneho opatrovníka, s dokladmi doloženými otcom a so správou kolízneho opatrovníka.

9. Matka maloletých detí na pojednávaní zotrvala na podanom návrhu a uviedla, že od doby posledného rozhodovania súdu o výživnom sa zmenili pomery na strane maloletých detí. Dcéra je študentkou bilingválneho gymnázia, študuje španielčinu a syn je žiakom druhého stupňa ZŠ. Ona je zamestnaná vo svete nápojov, kde výška jej mesačného príjmu je v podstate nemenná, mesačne zarobí 989,- eur. V dome platí elektrinu vo výške 80,- eur, vodu vo výške 50,- eur, poisťku za dom vo výške 18,- eur, kúrenie 130,- eur a plyn vo výške 9,30 eur. Dcére platí stravu v škole, kde mesačná výška je 36,- eur a viac, v závislosti od toho koľkokrát ide na obed a aký dlhý je mesiac. Syn chodí taktiež na obedy, kde mu platí mesačne 35,- eur. Mesačne platí dcére poisťku vo výške 27,24 eur a na syna vo výške 22,69 eur. Faktúry za zubný reparát a nákup notebooku predložila súdu. So synom musí pravidelne chodiť na endokrinológiu do K. T.. Čo sa týka účtov, o ktorých hovoril otec tak peniaze do nich vložila aj ona. Otec sa s deťmi nestretáva podľa rozsudku a tým pádom ušetrí na strave. Pokiaľ vie, tak v jednoizbovom byte bývajú jeho rodičia a on býva s priateľkou inde. Otec dáva deťom vreckové a taktiež im kupuje oblečenie, avšak oblečenie, ktoré kúpi synovi nekupuje v dobrej veľkosti a synovi je to veľké. Čo sa týka zubného aparátu, tak dcéra mala tri roky nasadený fixný aparát, nie snímateľný, a teda jeho cena bola podstatne vyššia. Najbližšia klinika na Slovensku je v Mikuláši a v Ružomberku a tým, že chodili do Nowého Targu, sa tá vzdialenosť podstatne znížila. Taktiež dcéra nedostala benefit od poisťovne, pretože toto začalo platiť od roku 2020 a dcéra začala nosiť strojček v roku 2019. Mesačne ju vyjdú školské potreby pre ňu na sumu 20,- až 30,- eur. Ide na výmenný pobyt do Š. s tým, že oni mali doma

žiačku z C., kde ona si kúpila len letenku a zvyšok hradili oni. Ten týždeň čo bola u nich, ju vyšiel na 400,- Eur. Čo sa týka nákladov na syna, v podstate najväčší výdavok bol počítač, zakúpený v dobe pandémie, inak sú to len výdavky spojené s nákupom vitamínu B a vitamínu D. Taktiež čo sa týka príjmu otca nie je celkom pravdou, že zarobí len takú nízku sumu, pretože našla v centrálnom registri dohody o poskytnutí finančného príspevku v rámci projektu prvá pomoc. Nie je pravdou, že si našla bohatého manžela, pretože výška jeho mesačného príjmu je 800,- eur. Manželova výplata chodí na účet a ona s ňou hospodári. S otcom detí nekomunikuje, má zablokované jeho číslo, nakoľko sa vyhrážal nielen jej, ale aj jej rodičom. Neradí sa s ním o výdavkoch na maloleté deti. Okrem toho tu nemožno hovoriť o plnení si rodičovských povinností, keď on sám sedí s deťmi pred jednotou a maximálne kúpi synovi chipsy. Dcéra v lete brigádovala s tým, že peniaze jej chodili na môj účet. Má ich k dispozícii a z tých peňazí si zakúpila letenku do C..

10. Otec maloletých detí na pojednávaní uviedol, že je sklamaný z toho, čo hovorí matka. Jeho zdravotný stav mu nedovoľuje pracovať inde ako teraz. Podniká tak, že si požičia si gastropríves a chodí s ním po rôznych akciách, teraz je najbližšia o pol roka. Väčšinou mu chodí pomáhať otec. Predtým pracoval na stavbách, ale má problém s platničkami a koncom marca ide na operáciu. S deťmi je v telefonickom kontakte každý, deň v osobnom podľa toho ako majú záujem. Čo sa týka jeho mesačných výdavkov, býva v jednoizbovom byte s rodičmi, kde platí mesačné nájomné vo výške 155,- eur, elektriku vo výške 33,- eur, odvody do zdravotnej vo výške 85,- eur, do sociálnej poisťovne vo výške 201,- eur, výživné vo výške 140,- eur. Deťom dáva vreckové podľa potreby, keď mu dcéra plače do telefónu, že nemá na kalkulačku, tak si požičia od rodičov a kúpi jej ju. Nie je pravdou, že by býval s priateľkou v inom byte. Čo sa týka zdravotných záležitostí jeho detí, tak v čase keď bol vyhlásený prvý rozsudok, povedal manželke, že mu nemusí vracať výživné, že je to jeho príspevok na strojček pre dcéru. Čo sa týka syna bol s ním viackrát na vyšetrení, ale naposledy hodili na neho špinu, že mu ukradol zdravotnú kartu. Jeho finančná situácia sa zhoršila, naopak situácia na strane bývalej manželky sa zlepšila.

11. Podľa § 78 Zákona o rodine

(1) Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

(2) Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

(3) Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

12. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný.

13. Naposledy bola upravovaná výška výživného rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10CoP/22/2018 zo dňa 23.08.2018.

14. V tom čase mala maloletá B. 12 rokov a maloletý S. 9 rokov.

15. Otec maloletých detí bol v tom čase živnostníkom v oblasti dokončovacích prác v stavebníctve. V tom čase spolupracoval s kamarátom a vykonával pre neho administratívne práce. Za túto činnosť mal za mesiac júl 2018 odmenu vo výške 450,- eur a za mesiac august 2018 odmenu vo výške 370,- eur.

16. Matka maloletých detí bola v tom čase zamestnaná u I. T., kde mala mesačný príjem vo výške 510,28 eur.

17. V súčasnej dobe maloletá B. navštevuje strednú školu a maloletý S. navštevuje II. stupeň základnej školy.

18. Matka maloletých detí je zamestnaná vo svete nápojov s mesačným príjmom 989,- eur.

19. Otec maloletých detí je živnostníkom, pričom podľa daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2022 boli jeho príjmy za rok 2022 vo výške 8.932,50 eur a výdavky vo výške 6.473,06 eur. Teda jeho mesačný príjem predstavoval sumu 204,- eur. Súd však neveril otcovi maloletých detí, že sa jedná o jeho reálny príjem a to s poukazom na jeho mesačné náklady, ktoré predstavujú sumu 614,- eur. Súd je toho názoru, že v danom prípade ide o účelové konanie zo strany otca.

20. Na strane maloletých detí nastal objektívny nárast životných nákladov, na ktorý je potrebné pri zmene pomerov prihliadať v zmysle ustanovenia § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Takzvaná valorizačná klauzula obsiahnutá v ustanovení § 78 ods. 3 Zákona o rodine ukladá súdu, aby v prípade, ak rozhoduje o zmene pomerov, zohľadnil aj zmenu výšky, vývoj životných nákladov. Výška životných nákladov je zrejme napríklad z cien spotrebného koša, z miery inflácie, respektíve iných ekonomických ukazovateľov. Táto povinnosť súdu je obligatórna.

21. Z ustanovenia § 78 ods. 3 Zákona o rodine vyplýva, že vývoj životných nákladov je objektívna okolnosť, ktorá by aj sama o sebe mohla odôvodniť zmenu výšky výživného. Naposledy súdom určené výživné čiastočne pokrylo potreby maloletých detí spolu s podielom matky na výživnom.

22. Možno prijať záver, že počas doby od poslednej úpravy súdom určeného rozsahu nastal objektívny nárast životných nákladov, ktorý možno zdôvodniť mierou inflácie, nárastom životného zákonného minima, či minimálnej mzdy

23. Súd s prihliadnutím na ust. § 78 Zákona o rodine vychádzal zo zásady, že stanovenie vyživovacej povinnosti povinného rodiča voči maloletému dieťaťu nie je nemenné.

24. Z tohto ustanovenia tiež vyplýva zásada, že stanovené výživné má zodpovedať pomerom, za ktorých bolo stanovené. Aj dokazovanie súdu sa musí starostlivo orientovať na to, či k zmene pomerov došlo, t. j. musia byť spoľahlivo zistené okolnosti rozhodujúce pre pôvodne stanovené výživné a okolnosti rozhodujúce pre stanovenie výživného v čase, keď sa rozhoduje o novej úprave (R 72/65). Vo všeobecnosti možno za opodstatnené potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať nielen náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ale aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami

25. Ustanovenie § 28 ods. 1 písm. a/ Zákona o rodine uvádza, že súčasťou rodičovských práv a povinností je najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletých detí. Obaja rodičia majú k dieťaťu zákonnú vyživovaciu povinnosť, a preto pri svojom životnom smerovaní musia robiť všetko pre to, aby v rámci zodpovednosti za všestranný vývoj svojho dieťaťa dokázali uspokojovať všetky jeho základné životné potreby, t.j. nielen fyzické potreby ale aj potreby duševné.

26. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že odôvodnené potreby maloletých detí sa neustále zvyšujú a výživné v doteraz určenej výške na maloletú B. vo výške 80,- eur mesačne a na maloletého S. vo výške 60,- eur spolu s vyživovacou povinnosťou matky nemôže postačovať na ich výživu v širšom slova zmysle. Je zrejme, že od poslednej úpravy výživného v roku 2018, kedy mala B. 12 rokov a S. 9 rokov, nastala zmena pomerov, pretože maloletá B. začala navštevovať strednú školu a maloletý S. druhý stupeň základnej školy, v súvislosti s čím sa zvýšili náklady na zakúpenie školských potrieb. Rovnako vzrástli náklady na ich ošatenie, stravovanie a pod. Vyšší nárast životných potrieb maloletých je spôsobený samotným plynutím času, nakoľko za obdobie skoro 5 rokov vzrástla všeobecne aj životná úroveň obyvateľstva.

27. Otec sa vzhľadom na svoje otcovstvo k maloletým deťom nemôže odvolávať len na skutočnosť, že jeho príjem na úhradu výživného nepostačuje. Je jeho povinnosťou vyvinúť maximálne úsilie s cieľom dosahovať príjem (či už zo živnostenského podnikania alebo z pracovného pomeru), z ktorého si bude plniť zákonnú vyživovaciu povinnosť voči svojim maloletým deťom vo výške zodpovedajúcej jeho možnostiam a schopnostiam a zároveň aj potrebám maloletých detí. Nároky maloletých detí budú práve s pribúdajúcim vekom narastať a ich potreby nemôžu byť v prevažnej miere hradené matkou.

28. S poukazom na tieto skutočnosti preto súd zvýšil povinnosť otca platiť na výživu maloletej B. na sumu 150,- eur mesačne a na maloletého S. na sumu 130,- eur mesačne.

29. Vzhľadom na to, že súd menil výšku výživného od 01.09.2022, vzniklo tak otcovi maloletých detí za obdobie od 01.09.2020 do 22.06.2023 zameškané výživné na maloletú B. vo výške 700,- eur a na maloletého S. vo výške 700,- eur.

30. Súd je toho názoru, že je v schopnostiach a možnostiach otca zaplatiť zameškané výživné v lehote 6 mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

31. Vzhľadom na zmenu výšky výživného, došlo aj k zmene posledného rozsudku, ktorým súd rozhodoval o výživnom a preto zmenil rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10CoP/22/2018 zo dňa 23.08.2018 v časti o určení výživného.

32. Vzhľadom na to, že matka žiadala zvýšiť výživné na maloletú B. na sumu 200,- eur a na maloletého S. na sumu 200,- eur a domáhala sa, aby súd uložil otcovi maloletých detí povinnosť doplatiť polovicu nákladov na zubný aparát pre maloletú B., súd vo zvyšku jej návrh zamietol.

33. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku je odvolanie prípustné.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP) v troch vyhotoveniach. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania stanovených v § 127 CSP uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
  - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
  - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
  - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
  - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
  - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.